

Вяра

Трета неделя преди Великия пост - Неделя на Блудния син

В НЕДЕЛЯ НА БЛУДНИЯ СИН, ЗА ПОКАЯНИЕТО

Неделя на блудния син. Фрагмент от стара сръбска икона. Света Гора-Атон

Голяма радост има на небесата и за един грешник. (Лук. 15:7)

Благослови, отче!

Благочестиви християни! От днешното Евангелие ще научите, колко се радва Бог на грешниците, когато се покаят и ще видите, колко обича праведниците и колко милва грешниците, към които често проявява Своята милост и им помага да се обърнат от греховете си към покаяние. Бог е казал: „не искам Аз смъртта на грешника, но да се отвърне грешникът от пътя си и да бъде жив. Върнете се, върнете се от вашите лоши пътища;“ (Иез. 33:11). Той иска грешниците да се обърнат към Него, за да се обърне и Той към тях, а на праведниците, за да не намалеят усилията си в добродетелта,

казва че един грях, ако направят, ще изгубят всичките си добри дела и ще умрат в грях (виж Йез. 18:24). За това Бог е оставил за праведниците усърдни трудове, а за грешниците – чисто покаяние за опрощаване на греховете, което ясно ще разберете сега от днешното свето евангелие.

Евангелие от Лука, зачало 79

Рече Христос тази притча: един човек имаше двама сина, и по-младият от тях рече на баща си: татко, дай ми дела, който ми се пада от имота. И бащата им раздели имота. Не след много дни, младият син, като събра всичко, отиде в далечна страна, и там пражоса имота си, като живееше разпътно. А след като той разпиля всичко, настана голям глад в оная страна, и той изпадна в нужда, и отиде та се пристави у едного от жителите на оная страна, а тоя го прати по земите си да пасе свини, и той бе петимен да напълни корема си с рожкове, що свините ядяха, но никой не му даваше. А като дойде в себе си, рече: колко наемници у баща ми имат в изобилие хляб, пък аз от глад умирам! Ще стана и ще отида при баща си и ще му река: татко, съгреших против небето и пред тебе, и не съм вече достоен да се нарека твой син, направи ме като един от наемниците си. И стана, та отиде при баща си. И когато беше още далеч, видя го баща му, и му домиля, и като се затече, хвърли се на шията му и го обцелува.

А синът му рече: татко, съгреших против небето и пред тебе, и не съм вече достоен да се нарека твой син. А бащата рече на слугите си: изнесете най-хубавата премяна и го облечете, и дайте пръстен на ръката му и обуца на нозете, па докарайте и заколете угоеното теле: нека ядем и се веселим, защото тоя мой син мъртъв беше, и оживя, изгубен беше и се намери. И взеха да се веселят. А по-старият му син беше на нива, и на връщане, като наближи до къщи, чу песни и игри, и като

повика одного от слугите, попита: що е това? Той му рече: брат ти си дойде, и баща ти закла угоеното теле, защото го прие здрав. Той се разсърди, и не искаше да влезе. А баща му излезе и го канеше. Но той отговори на баща си и рече: ето, аз толкова години ти служа, и ни веднъж твоя заповед не престъпих, и мене никога дори козле не си дал, за да се повеселя с приятелите си, а като дойде тоя ти син, който прахоса имота ти с блудници, за него ти закла угоеното теле. А той му рече: чедо, ти си винаги с мене, и всичко мое е твое, а трябваше да се зарадваме и развеселим за това, че тоя ти брат мъртъв беше, и оживя, изгубен беше, и се намери. (Лук. 15:11-32)

ТЪЛКУВАНИЕ

Чувате ли, християни?! Когато фарисеите укорявали Христа за това, че ходи с грешниците и яде с тях, Той ги попитал: „кой от вас, имайки сто овци, като изгуби една от тях, не оставя деветдесетте и девет в пустинята и не тръгва подир

загубената, докле я намери? А като я намери, вдига я на раменете си радостен; и като дойде дома, свиква приятели и съседи и им казва: порадвайте се с мене, защото си намерих загубената овца. Казвам ви, че тъй и на небесата повече радост ще има за един каещ се грешник, нежели за деветдесет и девет праведници, които нямат нужда от покаяние. Или коя жена, имайки десет драхми, ако изгуби една, не запаля светило и не помита къщата и търси грижливо, докле я намери? А като я намери, свиква приятелки и съседки и казва: порадвайте се с мене, защото намерих изгубената драхма. Такава радост, казвам ви, бива пред Ангелите Божии и за един каещ се грешник.“ (Лк. 15:4-10). А след това за да им покаже по ясно голямото Божие милосърдие, им казал и тази днешна притча за блудния син, която има дълбок символичен смисъл, но слушайте, за да разберете ясно скрития ѝ смисъл.

Човекът, който имал два сина, е Бог, а двамата синове са двата вида хора, тоест праведниците и грешниците. Стариият син е образ на праведниците, защото Адам отначало е бил чист и праведен, а младия символизира грешниците, защото грехът се роди, след като Адам и Каин съгрешиха. Където се казва, че бащата разделил имота по равно между двамата си синове, с това ни показва, как Бог даде небето, земята, слънцето, луната, звездите и всички други блага по равно и на праведниците, и на грешниците, но грешниците, като видяха слънцето, луната и звездите, започнаха да им се кланят и забравиха истинския Бог, а праведните, като видяха Божиите дела опознаха Бога и го прославиха.

Бог създаде човека самовластен (със собствена воля) и му даде разум да познава доброто и злото. За това щом направи някоя добрина по своя воля, бива похвален от Бога, а когато прави добро по принуда (без участието на своята воля), тогава има твърде малко полза. А когато самоволно изостави доброто и избере злото, грешният човек се отдалечава от Бога, не

слуша Божиите заповеди, изоставя молитвата, не иска покаяние и така безразсъдно пражосва Божиите дарби в себе си, каквито са умът, силата и добродетелите, като ги заменя с греховете - преяждане, пиянство и блудство, защото тези грехове не само погубват душата, но и зле повреждат тялото. Така грешният човек, като си повреди ума, чистотата и силата и като изгуби всички добродетели, които са му дадени от Бога, остава гол и гладен, гол - от към добродетели и гладен за Божието слово.

Така грешният човек се отдалечава от Бога и загива, както казва пророк Давид: „Защото ето ония, които се отдалечават от Тебе, загиват;“ (Пс. 72:27), а които се боят от Него, ще получат всяко добро (виж Пс. 24:12,13; Пс. 30:20), но понеже естеството ни е слабо, за това и често съгрешаваме, но разумният човек, дори и да съгреши нещо, като човек, не бива да бяга далеч от Бога, като блудния син, а трябва по-бързо да тича към покаяние и изповед. Защото като изостави Бога и Божия закон, човек се привързва към дявола, който го кара да пасе свини, като блудния син, тоест да извършва всички мръсни и нечисти грехове, като блудство, сребролюбие, гордост, хула и други подобни. С тези грехове грешникът желае да се насити от тях, но не може, защото всеки грях първо ни се струва сладък, а после донася горчива скръб и вечна мъка. И така, като изгуби добродетелите си и изкуси тялото си с гнусни беззакония, и като види, че грехът не може да го засити, и да му достави наслада, грешният човек идва на себе си, и осъзнава, че покаянието е нещо добро, събира разпиления си ум и си казва: „Толкова много хора сега слушат Божието слово в светата Църква, като небесен хляб за душата си, а аз съм гладен за Божие слово“. Вижте как смиреното покаяние научава човека не само да осъзнае греха си, но и да разбере, че не е достоен да се нарече син (праведник), и се моли на Бога да го приеме като грешник. И Бог е толкова

милостив и толкова обича грешника, когато се покае, че само щом грешникът спомене своето покаяние, Той (Бог) протяга Своята милост и го посреща с радост. Защото Бог чака само грешникът да покаже покаяние от чисто сърце и веднага го приема. Защото Той за това дойде на земята, за да спаси грешниците, както бащата приел блудния си син радостно и заповядал на слугите си да го пременят, с новите му дрехи, с пръстен и обувки. Христос нарича слуги свещениците, които с проповедта си обръщат грешниците към покаяние и ги обличат с добродетел и надежда.

Пръстен тук означава печта на Светия Дух, а обуща е Божията сила. Защото, щом се покае истински, грешникът получава и дар от Светия Дух, и сила от Бога, с която побеждава дявола и се пази от злото. А угоеното теле са Тялото и Кръвта Христови, с които грешникът се причастява, щом се покае, и развеселява Бога и всички Божии ангели. Старият син са праведниците, а нивата е този свят. Защото праведниците, които се трудят на този свят със своите добродетели, като гледат колко милост проявява Бог към грешниците и колко блага им дава, им става мъчно, като виждат, че и грешниците биват удостоявани да се причастят, щом се покаят истински, и за това казват: „Господи, ние винаги постъпваме според Твоите заповеди и Ти никога не ни даде дори едно козле да се повеселим с приятелите си“. Козле тук се нарича грехът, а приятели, желанията. Тоест праведниците казват: „Господи, ние винаги изпълняваме Твоите заповеди и ти пак не ни позволяваш (оставяш) да изпълним желанието си (да съгрешим), а приемаш грешниците, които са извършили толкова грехове“. А Бог ги утешава и казва: „Вие, праведниците, винаги сте при Мен и цялата Ми слава е за вас. За това не бива да скърбите, че грешниците се обърнаха и покаяха, защото и те са Мое създание“

ПОУЧЕНИЕ

От днешната евангелска притча научаваме, колко е милостив Бог към грешния човек, когато се покае истински. За това който иска да получи милост и прошка от Бога, нека да вземе пример от блудния син, да събере ума си, който е разпилян по лоши работи, да дойде на себе си, да отиде при духовник да изповаяда всичките си грехове и да каже: „Отче, съгреших и не съм достоен дори да се нарека християнин и не зная как ще ме приеме Бог“. Но мисля, че сегашното изповядване по някои места е толкова далече от правилното изповядване, колкото е далеч небето от земята. Защото кой от нас сядна на едно място, за да размисли първо за греховете си и чак тогава да иде да ги изповяда, кой възпира за един час ума си от светски мисли и грижи, кой изследва съвестта си, дали не е помислила нещо лошо, кой изследва устата си, дали не е казала нещо хулно? Когато поради някаква причина отиваме при съдия, първо обмисляме дали сме прави и тогава отиваме, а когато отиваме да се изповядаме, изобщо не помисляме какво покаяние и каква подготовка сме направили. Но и когато отиваме при духовник, и тогава държим в сърцето си завист, злопаметност, хули, осъждане и други подобни, така че и при самото причастяване умът ни е разпилян по разни грехове и пак не се засрамваме от Бога и приемаме с голяма нечистота светото Причастие, около което ангелите треперят и не смеят да го погледнат. Но знайте, че човек няма полза от такова причастие, което приема с грешно сърце, защото яде и пие своето осъждане (1Кор. 11:29). За това трябва да имаме чисто покаяние. Защото така Бог ни прощава и ни приема, като блудния син, и ни дава най-хубавата премия, тоест спасителна надежда и дара на Светия Дух, и с това стваме достойни християни и наследници на Божието царство. Нему слава във вечни векове, Амин.

{{_LINK1_}}

